

Oluf Pedersen: Da vi nu står foran vedtagelsen af finanslovsforslaget, beklager jeg, at vi under de givne forhold ikke kan stemme for det. Vi er utilfredse med dets udgifter, af hvilke mange går ud over, hvad der bør findes i et sundt samfund. Vi er også imod indtægterne, der for en stor del overvæltet på driftsomkostninger og leveomkostninger. Det værste er tolden, selvom de konservative i deres naivitet tror, det er en indtægt, de kan dele ud af. Den driver de offentlige udgifter op; dens virkning bliver, at der gives mere ud af statskassen, end der kommer ind i statskassen. Det er besynderligt, at en finansminister virkelig vil gå med til told. Vi er modstandere af det bestående skattesystem og håber, at vi snart kan begynde på dets afvikling, men den er ikke til at øjne endnu. Hvis den var det, ville vi se mere velvilligt på finanslovsforslaget. Nu må vi, selvom vi erkender, at finansloven er nødvendig, nøjes med at undlade at stemme.

Bertel Dahlgaard: Forinden finanslovsforslaget nu vedtages, vil jeg gerne fremsætte enkelte bemærkninger som supplement til de udtalelser, jeg for lidt siden fremsatte angående den økonomiske og finansielle udvikling. Hvad jeg der udtalte om den økonomiske og finansielle stilling, tog sigte på en normal udvikling herhjemme, sådan som vi måtte forudsætte den indtil for få dage siden, men efter arbejdskonflikternes udbrud, hvadenten det drejer sig om strejker eller lockout'er, lever vi ikke længere under normale tilstande. Varer arbejdsstandsningerne endnu nogen tid, eller udvides deres områder, da vil ganske anderledes dybtgående indgreb og foranstaltninger blive nødvendige, hvis virkninger vil ramme alle samfundslag et antageligt stykke ud i fremtiden.

Man opretholder herhjemme et permanent beredskab med henblik på muligheden for krig, men har hidtil vægret sig ved at have et beredskab overfor den indre økonomiske krig, som har det tilfælles med den rigtige krig, at den ødelægger værdier og tromler ned, hvad fredeligt arbejde bygger op.

Det radikale venstre har påkaldt viljen til, at man i tide byggede et sådant beredskab op. Jeg tænker, denne voldgiftstanke efter de seneste begivenheder har vundet

fornøden styrke. Også på anden måde må vi imidlertid, når denne konflikt er bragt til afslutning, tænke igennem de vilkår, store arbejdskampe byder samfundet. Blot de få dage, der er gået, har vist, at en stor arbejdskamps virkninger er af en helt anden karakter, end tilfældet var for blot 20 år siden. Samfundets sårbarhed er mange-gang større. Olien og benzinen er i det moderne samfund den livgivende faktor i produktionsprocessen. Vi nærmer os meget stærkt det tidspunkt, da enkelte organisationer, hvadenten det er arbejdernes eller arbejdsgivernes, kan standse hele det økonomiske kredsløb. Intet samfund kan efter vor opfattelse finde sig deri. Selv et så begrænset område som de påbegyndte arbejdsstandsninger truer uskyldige menneskers økonomiske eksistens. Vi ser for os billedet af gartneren, der står med hatten i hånden overfor organisationsmagten og spørger, om han da ikke kan få de 100 liter olie, som kan udskyde hans ruin endnu en uge. Og selv statsmagten ser vi for os, vi ser dens repræsentanter, der søger audiens med bøn, om de dog ikke kan få lov til at køre med deres egne vogne og biler og sejle med samfundets egne færges. Det må, tror jeg, også med henblik på en fjernere fremtid nøje overvejes, hvordan staten kan skabe sig et økonomisk beredskab, der gør staten i fornøden grad uafhængig med hensyn til visse fundamentale statsvirksomheder.

Det samme må gælde med henblik på pressens frihed og sikring af offentlige publikationer under arbejdskonflikter. Vi står nu atter overfor den tilstand, at et frit folk, der for 100 år siden afskaffede censur, hvis grundlov har sikret trykkefriheden, ikke kan få trykt folkerepræsentationens forhandlinger og lovforslag, ikke kan få trykt statens offentlige meddelelser til befolkningen, og at den overvejende del af dagspressen standses.

I 1950 vedtog alle demokratiske partier her i tinget enstemmigt en beslutning, der opfordrede organisationerne til under deres overenskomstforhandlinger at nå frem til en ordening, der udelukkede muligheden for arbejdskonflikter, som i deres konsekvens medfører standsning af dagspressen, så at grundlaget for den frie opinionsdannelse undergraves. Man har imidlertid siddet dette overhørig.